

УРОК 3. ГОЛОВНІ ОРІЄНТИРИ У ЖИТТІ ЛЮДИНИ

• Біблійні вірші

«... Будьте всі однодумні, співчутливі, братолюбні, милосердні, покірливі. Не платіть злом за зло..., навпаки, благословляйте» (1 Пет. 3:8–9).

• Запам'ятай значення слів

Віра — сприйняття людиною чого-небудь як істини, правдивої іноді без попередньої перевірки на основі тільки внутрішнього, суб'єктивного переконання, що не потребує ніяких доказів.

Заповіді Божі — це універсальний моральний закон людства, який вичерпує все моральне життя людини, дає дороговкази в усіх життєвих ситуаціях.

Декалог – (букв. “десять слів”, “десять глаголів Божих”) – Божі правила праведного життя. Це 10 основних заповідей, даних Богом людям.

Гріх — це свідоме і добровільне порушення Божих чи Церковних заповідей.

Ключові запитання:

Чи всі люди вірять в Бога?

Поміркуй, як би змінилася історія людства, якби не отримали 10 Заповідей?

Як думаєш, жити, щоб не грішити, можливо?

• Завдання 1. Вступний текст

Зосередься на сутності віри, її ролі в житті

Віра – це дар від Бога. Бог виявляє свою милість до нас і тим, що при народженні обдаровує кожну людину даром віри. Без віри не було би можливо жити вільними у цьому світі. Цей дар показує велику Божу любов, котра залишає нас у свободі вибору і залишає нас постійно вільними.

У таїнстві святого Хрещення цей дар освячується, починає у нас розвиватися і допомагає нам іти дорогою Спасіння. При цьому всьому ми далі залишаємось вільними. Можемо: використовувати цей дар, або його відкинути, або ще інше: можемо скерувати його нам самим на шкоду. Таким чином, щоб цей дар став дієвим, потрібно нашої участі. Лише завдяки нашій волі цей дар проявляється у нас в своїй силі. Без нашого бажання, цей дар просто буде мертвим даром, тобто недієвим.

Віра народжується із слухання?

У притчі про сіяча (див. Лк 8,5-15) Ісус нам розповідає про те, як віра народжується і як дає плоди. У нашому народі є приказка на цю тему: Що посієш, те і пожнеш. Св. Павло каже: «Віра народжується від слухання».

Отож, є дуже важливо зрозуміти, що наше слухання може народити віру. Бо як ми можемо повірити в щось, якщо не чули про нього нічого, якщо нам ніхто не дав навіть натяку, що таке взагалі існує? Ісус постійно наголошував:

«Слухайте...» Постійно проповідував, навчав, тлумачив і дуже радів, коли хтось Його слухав: «Блаженні ті, що слухають».

Ми віруючі, бо сприймаємо багато «на віру»

Почути у цьому світі ми можемо всього і багато, всюди і в різний час. Світ переповнений інформацією, перевірити яку складно і не завжди можна знайти на це час. Нам говорять і ми слухаємо пасивно чи активно, але слухаємо. Вуха ж не закриєш. Хоча... можна і закрити.

Щось проходить повз вуха, щось залишається, а ще щось нас зацікавлює більше і тоді на це ми більше зосереджуємо свою увагу. Так як перевірити не можемо, то сприймаємо все на віру. Віримо в те, що чуємо по радіо, що бачимо по телевізору, що чуємо від людей, що читаємо в книжках чи в інтернеті. Якщо так, подумати, то в такий спосіб ми виявляємось дуже віруючими людьми. Віримо навіть тоді, коли зустрічаємо вибачення за помилкову інформацію, в яку вже повірили багато людей. Ми далі продовжуємо цікавитись і сприймати інформацію.

Насправді ми слухаємо те, у що прислухаємося?

Серед цієї маси різної інформації ми вже зрозуміли, що все в голову не зможе увійти. Часто можемо за собою зауважити, що деколи ми слухаємо і не сприймаємо почуте, бо насправді думаємо про щось своє. Таким чином почуте не залишається у нас ні в пам'яті, ні у свідомості. Якщо не залишається у нас, значить не впливає на наше життя, якщо не впливає на наше життя, тоді плодів не буде видно.

Притча про зерно показує наскільки важливо сприймати Боже слово і його втримати, щоб воно дало плід. Це ж саме відбувається, коли ми слухаємо «інше слово», воно також може дати плід, але цей плід буде нам на шкоду.

Куди ми скеровуємо нашу віру?

Віру нашу можемо скерувати нам на добро і нам на шкоду. На добро – це тоді, коли ми віримо Богу і в те, що Боже. На шкоду – це вірити у все, що нас віддаляє від Бога і того, що Боже. Тобто від правдивого добра.

Пізнати нашу віру можна по плодах і по тому, кого слухаємо

Як правило, коли ми чуємо щось корисне, то ми намагаємось уважно слухати і стараємось перепитуватися, коли щось не ясно. Так можемо перевірити себе, у що дійсно ми хочемо вірити, а до чого ми байдужі. Це дуже важливо пізнати куди ми скеровуємо дар віри, кого хочемо слухати, кому доручити нашу долю і наше майбутнє.

«Ті що вірують, ті спасуться», але це ще не все

Лише через віру ми можемо спастися і стати блаженними, але потрібно запам'ятати важливу деталь: віру в БОГА.

о. Віталій Тарасенко

Запитання до вступного тексту:

Що для тебе є віра?

Чи погоджуєшся з твердженням, що «Віра народжується із слухання?»

Як ти розумієш вислів «Ті що вірують, ті спасуться» ?

• Завдання 2. Біблійний текст

Визнач головну думку наведеної частини Євангелія

Розмова Ісуса Христа з фарисеями

(Ів. 8:31–36)

Тоді Ісус звернувся до юдеїв, які йому повірили: «Якщо ви перебуваєте в моєму слові, то ви справді мої учні. Ви пізнаєте правду, і правда зробить вас вільними».

На це вони сказали: «Ми Авраамові потомки і ніколи не були чиймись рабами. Чому ж ти кажеш: “Станете вільними”?»

А Ісус відповів: «Щиру правду кажу вам: кожен, хто чинить гріх, є рабом гріха. До того ж раб залишається в домі не назавжди, а син — назавжди. Отже, якщо Син вас визволить, то ви будете справді вільними».

Запитання до біблійного тексту:

Про яку правду говорив Ісусу?

Хто, на твою думку, є рабом гріха?

Як Ісус може нас визволити?

• **Завдання 3. Художній текст**

"Без Бога можна жити, а вмирати — страшно": історія військового капелана із Запоріжжя

54-річний Роман Марченко із Запоріжжя воював у лавах ЗСУ, нагороджений званням захисника Вітчизни. Під час штурму в Харківській області дістав уламкове поранення ноги та контузію. За станом здоров'я повернутися до військової справи чоловік не міг, тож став капеланом. Роман Марченко пішов добровольцем захищати країну у квітні 2022-го. Виконував бойові завдання на Херсонському, Донецькому та Харківському напрямках. Торік 22 липня під час штурму на Ізюмському напрямку дістав поранення:

“Прилетіла міна. Осколкове поранення в ногу та контузія. Контузія та поранення були середньої тяжкості, але наслідки були важкі, тому що обірвало тромби. У нозі були тромби й вони обірвалися, 50 % забили артерії легеневі, тому мене списали з армії”, — розповів Роман.

До великої війни Роман мріяв стати капеланом, а після того, як дістав поранення, зрозумів: настав час, аби здійснилося бажання:

“По-перше, це процедура в церкві. Потрібно, щоб церква дала згоду на капеланство. Треба пройти курси. Їздив до Києва, пройшов курси капеланства, отримав свідоцтво капелана”.

Роман Марченко. Фото: Суспільне Запоріжжя

Роман зазначає, що на передовій трапляються випадки, коли рятує лише віра. Так було й з ним:

“Якби я не був поранений, повернувся в той табір, де ми були, а після штурму, на другу ніч, прилетіло в бліндаж, де я ночував, де я міг спати. Прилетіла міна 120-та, і бліндаж повністю зрівняло з землею. Господь мене вчасно вивів цим пораненням, і я не загинув”.

На фронті важко не тільки фізично, а й морально, тому місія капелана — духовна підтримка військовослужбовців, каже Роман.

“Кожну секунду може прилетіти снаряд, ракета, міна, можна підірватися на розтяжці. На передку немає невірних людей. Всі моляться. Моляться своїми словами. Без Бога можна жити, а вмирати — страшно”.

[Елла Філоненко](#)

1. Що найбільше вразило вас у цій історії?
2. Яку роль у житті Романа Марченко відіграла віра?
3. Як ви гадаєте, чому Роман раніше не став капеланом?
4. Чи траплялося з вами, вашою родиною щось подібне, пов'язане з вірою, допомогою Божою у цій війні?

• Завдання 4. Складні життєві ситуації

Запропонуйте способи розв'язання.

- Ви працюєте продавцем у магазині сучасного одягу. Наприкінці кварталу керівник робить вам незвичайну пропозицію. Вам зрозуміло, що він хоче виправити своє матеріальне становище, притому і вас обіцяє не залишати з «пустими руками». Для цього він пропонує вам взяти на реалізацію товар по 500 гривень при первинній вартості 300 гривень. Шеф довірливим тоном каже, що на ціннику потрібно написати 500, а у звіті можна поставити 400. Що зробите ви?

- Припустимо, ви працюєте в банку молодшим службовцем, куди з великими зусиллями півроку назад сюди влаштувалися. Працювати тут – почесно, це привілей. Ви чекаєте майбутнього підвищення службової кар’єри. Для вас дуже дороге це місце, тому ви ретельно приховуєте, що ви – християнин. Під час обідньої перерви ви зі своїми колегами сідаєте за стіл, і один з них сповіщає: «Ось, зараз свята, як вони там звуться... Зелені, ну чи Трійця?! Знаєте, я всю хату застелив зеленню, щоб вигнати злих духів; хто цього не робить, кажуть – гріх». А друга співробітниця додає: «Так, це духів день. Треба згадувати утоплеників і тих, хто повісився». Що скажете ви?

• Завдання 5. Робота в групах (чи в парах)

Відшукайте вказані місця в Біблії. Сформулюйте відповіді на поставлене запитання.

- Що є об’єктом християнської віри? 2 Хр. 20:20; Ів. 6:29, 40; 10:30; 14:1; Євр. 11:6. *(Очікувана відповідь: об’єктом віри є Бог та Ісус Христос, бо Вони — одне.)*
- Хто може отримати віру? Скільки різних вір існує? Мт. 5:6; Ів. 7:17; 12:42-43; 18:37; Еф. 4:5. *(Очікувана відповідь: віра одна; її отримують ті, які шукають правди, намагаються пізнати волю Божу й чинити згідно з нею; люди горді й пихаті не можуть отримати віру.)*
- Яким чином можна отримати віру? Ів. 2:11, 23; 20:30-31; Дії 4:4; 13:48-49; 16:13-14; 17:10-12; Рим. 10:17; 16:25-27; 2 Тим. 3:15. *(Очікувана відповідь: віру можна отримати через молитву, через проповідь, через читання Слова Божого, через чудо, яке Бог може здійснити.)*
- У чому виявляється віра? Іс. Нав. 24:14; Пс. 15:2-5; 22:5-6; 95:6; Єр. 17:7; Мт. 6:9-13; Кол. 1:4-6. *(Очікувана відповідь: у поклонінні Богові в невинності та правді; у молитві Йому та надії на Нього, у проповіді Його Слова.)*
- Чому можна вірити Богові? Єр. 31:3; Пс. 100:5; 145:9; Наум. 1:7; Ів. 3:16; Рим. 5:8; 2 Кор. 13:11; 1 Ів. 4:8-11. *(Очікувана відповідь: Бог добрий і любить людей, особливо тих, хто вірить Йому.)*
- Чому можна вірити Богові? Чис. 23:19; Плач 3:22-23; 1 Кор. 10:13; 1 Сол. 5:24; 2 Тим. 2:13. *(Очікувана відповідь: вірність — це атрибут Бога.)*
- Чому можна вірити Богові? Іс. Нав. 21:45; 23:14; Тит. 1:2; Лк. 1:45; Євр. 6:17; 10:23; 11:11. *(Очікувана відповідь: Бог виконує Свої обітниці.)*
- Чому можна вірити Богові? Іс. 40:8; Повт. Зак. 4:31; 2 Хр. 6:14; Мт. 5:18; 1 Петр. 1:25. *(Очікувана відповідь: Слово Боже і Його заповіді незмінні.)*

• Домашнє завдання (на вибір)

Поміркуйте й обґрунтуйте відповіді.

Чи мої вчинки відповідають моїй вірі?

Підготуй з друзями проєкт: «Видатні люди, які жили згідно заповідей Божих».
Склади з сусідом по партії схеми «Важливі речі мого життя», «Ієрархія цінностей»

• **З цього уроку я роблю для себе такі висновки:**

- Віра – .....
- Без віри ...
- Без Бога...
- Гріх -.....
- .....
- .....

Молись, Україно, сьогодні, щоб жити,
Молися за доньок своїх і синів.
Молися за тих, що свободу уміють любити
Й на землю святу не пускають твоїх ворогів.

Молись за життя, щоб вміхалось наступного ранку;
За віру й надію, і вічну любов.
Молись, Україно, молись доостанку,
Бо твої молитви не раз вже чув Бог.

Молися за тих, що чекають відважних солдатів,
Й за тих, що нестримно до бою ідуть.
Молись, Україно, за друга й за брата,
За тих, що ніколи тебе не здадуть.

Молися за тих, що рятують твоїх немовляток,
Покинувши все, в чужу землю ідуть.
Молися за тих, що з собою не злата,
А землю святу у хустинку беруть.

Молись, Україно, увись – ми з тобою.
Молитва твоя до небес долетить.
Молись, Україно, твій ангел готовий до бою,
Його амофор в час біди захистить.

Оксана Лободяк

Як на лінії вогню укріплюється віра <https://mi100.info/2023/08/21/bog-i-front/>